

1. Selle Alutaguse küla ajaloo üks ootamatuid kurioosume on seotud 1789. aastal ilmunud Ludwig August Mellini atlasega, kus sinna külla on märgitud kustunud vulkaan . Selliste (küll geoloogiliselt alusetute) mõtiskluste taustaks on kahtlemata see, et seal paikneb sügav maapinnalohk, mis lisaks vulkaanikõlakatele on inspireerinud teisi muistendeid ning legende. Millega on tegemist?
2. Iisakus asub Apteegimägi, aga kus asub Apteekrimägi, mille absoluutne kõrgus on 169,8 m üle merepinna? Mägi on nime saanud asjaolust, et 1882. aastal leiti mäelt proviisor Jürvelsoni surnukeha, kes arvatavalt oli õnnetu abielu tõttu sooritanud enesetapu.
3. Eestis kadusid miiliahjud ehk miiliaugud kasutusest 20. sajandi alguses, kuna sepatööl hakati miilisõe asemel kivist kasutama. Tänapäeval on mõnes Eesti paigas hakatud uuesti miiliahju kasutama. Küsime milleks?
4. Aasta sportlane on aunimetus, mida antakse järjepidavalt välja alates aastast 1955. 2020. aastal pälvisid selle tiitli Ott Tänak ja Martin Järveoja, aasta treeneriks valiti Anna Levandi. Kellele kuuluvad aga mõlemad tiitlid? Vastavalt siis 1982,1983 ja 1986 sportlasena ja 2005 treenerina.
5. Kunstnikud Eike Eplik, Anders Härm, Tiina Sarapu, Jevgeni Zolotko ja Sigrid Viir- miks nad sobivad ühte nimekirja?
6. Mis on heterokroomia?
7. Kes või mis on Bing Dwen Dwen?



8.

Järvamaal Koerus avati möödunud sügisel skulptor Elo Liivi poolt loodud ausammas. Kelle auks see on püstitatud? Vihjeks, et 7. oktoobril 2020 möödus tema sünnist 100 aastat.

9. Esimene Eurovisiooniga seotud "skandaal" toimus 1957. aastal. Selle põhjustasid kolmanda koha saavutanud Taani lauljad Birthe Wilke ja Gustav Winckler. Millega nad publiku pahameele ära teenisid?
10. **Solvaja** oli huumoriühenduse Aara reklaami- ja naljaleht. Selle toimetajad olid Vladislav Koržets ja Priit Aimla ning kunstnik Rein Lauks. Millega läks see väljaanne Eesti ajakirjanduse ajalukku?
11. Mis objektiga on tegemist?

- tema tipu kõrgus on 45 meetrit maapinnast
- ta kaalub 38 tonni
- Ta on tugev - jõud jalgades ulatuvad kuni 300 tonnini
- Tema maksimaalne kere läbimõõt on 1,66 meetrit ja maksimaalne seinapaksus 22 mm
- Tema eluiga on arvestuslikult 50 aastat, kuid realsuses on eluiga kindlasti pikem
- Ta valmistati Rumeenia tehases ja toodi Eestisse kolme veokiga 11 osas.

12. „Vaadake, Stalini sünnipäeva puhul lastakse ilutulestikku!“ Nii viskasid nalja 1965. aasta 21. detsembri hommikul üle Toomemäe loengusse tõtanud üliõpilased. Mis toimus sel päeval Tartus tegelikkuses?
13. John Philip Sousa kirjutas marsi „The Stars and Stripes Forever (tähed ja triibud igavesti)“ jõulupühal 1896. Enamik ameeriklasi seostab seda iseseisvuspäevaga. Samas nimetatakse seda pala ka nimega „The Disaster March“ ( Katastroofimarss) . Miks?
14. Muinasmaa, Purpune surm, Isade maa, Üle rahutu vee- kes on nende romaanide 1891. aasta 9. jaanuaril sündinud autor?
15. Alates 1995. aastast katkematult ilmunud küsitava margisarja postmargid said endale lisa 21. jaanuaril. Kokku on selles sarjas ilmunud 33 marki. Esimesena selles sarjas ilmunud margi eellugu oli aga järgmine. Tol ajal demonteeriti Paldiskis tuumareaktorit allveelaevnike õppekeskuses ja Eesti Postil tuli mõte, et hea oleks kuidagi see taasavatud linn esile tuua.
16. Arkadi Popov sai möödunud aasta kodanikupäeval kultuuriministeriumi poolt tiitli Aasta Kodanik ja ta valiti Postimehe aasta inimeseks. Millise aunimetuse andis talle Eesti Meediaettevõtete Liit?
17. Millise nimega tunneme paremini seda pildil olevat eksootilist tantsijannat Margaretha Geertruida Zellet?



18. Tavaliselt on veidrate seaduste poolest tuntud ameeriklased, kuid selgub, et ka Euroopa riikides leidub omajagu naljakaid ettekirjutisi. Näiteks Prantsusmaal ei tohi seaomanikud oma loomadega nimeks panna ..... Kuigi tegu on peaaegu müüdigiga, siis suhtuvad prantslased sellesse tõsiselt.
19. Staier on pikamaajooksja, -ujuja vm. suurt vastupidavust nõudva spordiala harrastaja, sprinter on lühimaajooksja, aga kuidas nimetatakse keskmaajooksjat, -uisutajat, ujujat vms?

20. Mineraali kõvadus sõltub tema aatomite paigutusest ning aatomite vahelistest tõmbejõududest. Mineraalide suhtelise kõvaduse hindamiseks koostas Austria mineraloog Friedrich Mohs 1812. aastal skaala. Selleks valis ta 10 standardmineraali ning reastas need nii, et iga mineraal skaalal saab kriimustada ainult neid mineraale, mis on temast pehmemad. Milline mineraal on sellel skaalal kõige pehmem ja milline kõige kõvem? (2p)
21. Teda peetakse välikirurgia ja topograafilise anatoomia rajajaks. Ta oli üks esimesi arste Euroopas, kes kasutas narkoosiks eetrit, võttis kasutusele jäiga kipsmähise ja arendas jala amputeerimisel luuplastikat. Kellest käib jutt?
22. Mis on fotol?



23. Peaaegu 4000 kilomeetri ulatuses Lõuna-Ameerika Vaikse ookeani rannikul ja sisemaal Andides ning Amazonases laiunud Inkade impeerium ei olnud põllunduseks soodne, mistõttu niisutati ja väetati põlde erinevatel viisidel. Põllumajandus oli aga inkade olulisim tegevusvaldkond, millega tegeles valdav osa elanikest. Inkade reeglid, mis üldsuse huvides kehtestati loodusressursside säästlikuks majandamiseks, olid teadaolevalt sellealased esimesed inimkonna ajaloos: varude kaitseks oli reguleeritud, kui palju, millistelt saartelt või nende piirkonnast kogukond küsitavat „kraami“ võtta võis. Küsime, mida koguti väetiseks?
24. 2020. aasta sõnakorjel pakutud 4000 sõnast valis komisjon välja kümme, mida soovitab uudisdigisõnadena kasutusele võtta. Rahvahääletusel sai ülekaalukalt enim hääli digitigedik. Mida tähendab uus pakutud sõna TUJUK?
25. Türgi varblane, puurivarblane, mustmats, tulilind, nõgikikas, rootsvarblane, rootsvilistaja, teomeeskelle rahvapärased nimetused need on?
26. Aasta 2021 algas Eesti poliitikas väga suurte pöörangutega, jaanuaris vahetus valitsus. Praeguses võimuliidus on ministrikohtadel seitse naist ja kaheksa meest. Palun nimetage naisministrid.